

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 150/03-41

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. augusta 2003 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. S. B., bytom B., zastúpeného advokátom JUDr. J. F., B., vo veci porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 36 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 2 a čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. M-Sždov 7/02 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. M-Sždov 7/02 z 27. januára 2003, za účasti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. S. B. o d m i e t a z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. apríla 2003 doručená sťažnosť JUDr. S. B., bytom B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 36 písm. b) ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovoru“) v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 7 ods. 5 ústavy rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. M-Sždov 7/02 z 27. januára 2003.

Podľa sťažovateľa najvyšší súd označeným rozsudkom *„porušil ústavný princíp, podľa ktorého ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti a právach (čl. 12 ods. 1 Ústavy SR), ako aj moje právo na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní (čl. 36 písm. b/ Ústavy SR), právo na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy SR) a právo na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 2 a čl. 7 ods. 5 Ústavy SR) tým, že zamietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2001 sp. zn. 6 Sž 241/00 a nezrušil rozhodnutie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky – ministra vnútra Slovenskej republiky č. KM-76/PK-2000 zo dňa 25. augusta 2000, ako aj rozhodnutie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky – ministra vnútra SR č. SPC-344/1-00 zo dňa 7. júna 2000, ktorými bol právoplatne zamietnutý môj návrh na obnovu konania vo veci môjho prepustenia zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície uskutočneného rozkazom ministra vnútra č. 23 zo dňa 1. februára 1999 v spojení s rozhodnutím ministra vnútra č. KM-26/PK-99 zo dňa 30. marca 2000 a s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 5 Sž 78/99 zo dňa 11. októbra 1999“.*

Sťažovateľ uviedol, že generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podal na základe jeho podnetu 9. júla 2002 mimoriadne dovolanie podľa § 243e ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) proti právoplatnému rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sž 241/00 z 27. júna 2001. Týmto rozsudkom najvyšší súd zamietol jeho žalobu proti rozhodnutiu ministra vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „minister vnútra“) č. KM-76/PK-2000 z 25. augusta 2000, ktorým bol zamietnutý ním

podaný rozklad proti rozhodnutiu ministra vnútra sp. zn. SPC-344/1-00 zo 7. júna 2000. Citovaným rozhodnutím ministra vnútra bol zamietnutý návrh sťažovateľa na obnovu konania vo veci jeho prepustenia zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru, ku ktorému došlo personálnym rozkazom ministra vnútra č. 23 z 1. februára 1999 podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov.

Najvyšší súd odôvodnil zamietnutie mimoriadneho dovolania tým, že nepovažoval dôvody uvádzané generálnym prokurátorom za také, ktoré by predstavovali dodatočne zistené mimoriadne závažné skutočnosti odôvodňujúce podstatne priaznivejšie rozhodnutie v prospech sťažovateľa vo veci jeho prepustenia zo služobného pomeru. Podľa názoru najvyššieho súdu aj keď konanie, za ktoré bol sťažovateľ prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru, nie je trestným činom, je naďalej takým konaním, ktorým bolo jeho prepustenie odôvodnené, pričom otázka trestnoprávnej zodpovednosti nie je zhodná so skutočnosťami, ktoré tvoria základ pre prijaté personálne opatrenie, a toto personálne opatrenie nie je závislé na rozhodovaní orgánov činných v trestnom konaní. Za protiprávne konanie, ktoré bolo dôvodom prepustenia sťažovateľa zo služobného pomeru, nepokladal najvyšší súd nesprávny zápočet dĺžky trvania pracovného pomeru JUDr. L. P. na účely odchodného, ale samotný právny úkon, ktorý mal sťažovateľ nariadiť vykonať na realizáciu uvedeného zápočtu, t. j. samotné antedatované rozhodnutie vydané podľa zrušeného zákona.

Na výzvu ústavného súdu z 2. mája 2003 sťažovateľ podaním z 20. júna 2003 doplnil skutkové a právne odôvodnenie v sťažnosti namietaného porušenia ustanovení ústavy a dohovoru a upravil aj návrh na rozhodnutie vo veci samej.

Sťažovateľ v tomto podaní poukázal okrem iného na to, že najvyšší súd *„sa pri rozhodovaní o mimoriadnom dovolaní nezaoberal vôbec, prípadne zaoberal sa nedostatočným spôsobom, skúmaním a posudzovaním rozsudku sp. zn. 6 Sž 241/00 z 27. júna 2001 a jemu predchádzajúceho súdneho a správneho konania z hľadiska*

rešpektovania mojich práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, predovšetkým z hľadiska rešpektovania môjho práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie“.

Vo väzbe na namietané porušenie práva na súdnu a inú právnu ochranu vidí sťažovateľ neústavnosť postupu najvyššiemu súdu najmä v tom, že tento ako dovolací súd v rozpore s ustanovením § 243i ods. 2 OSP a § 242 ods. 1 OSP nepreskúmal rozsudok najvyššieho súdu z 27. júna 2001 sp. zn. 6 Sž 241/00, proti ktorému bolo podané mimoriadne dovolanie, resp. nepreskúmal ho s prihliadnutím na relevantné skutkové otázky a preskúmanie tohto rozsudku obmedzil iba na to, že si v plnom rozsahu nekriticky osvojil tvrdenia, ktoré žalovaný účastník uviedol v rámci obhajovania jeho postupu vo svojom vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu.

Vzhľadom na to vyslovuje sťažovateľ názor, že „spomínaný postup pri rozhodovaní a odôvodňovaní rozsudku Najvyššieho súdu SR ako dovolacieho súdu vyvoláva oprávnené pochybnosti o tom, či dovolací súd postupoval nestranne a či rešpektoval princíp rovnosti pred zákonom i súdmi, ak takýmto spôsobom preferoval jedného z účastníkov konania“.

Za porušenie svojho práva na súdnu a inú právnu ochranu považuje sťažovateľ aj to, že najvyšší súd v zmysle § 243a ods. 1 OSP vety za bodkočiarkou nenariadil o mimoriadnom dovolaní pojednávanie. V nadväznosti na to uvádza, že «som ako „postihnutý“ účastník konania – nemal príležitosť nielen v priebehu správneho konania, ale ani v súdnom konaní o mimoriadnom dovolaní bezprostredne osobne prispieť k vysvetleniu okolností – relevantných otázok skutkových – ktoré sú významné z hľadiska môjho práva na súdnu ochranu a ktoré v dôsledku vrchnostenského prístupu žalovaného účastníka voči mne zostali medzi nami „sporné“ a neobjasnené».

Sťažovateľ vyčíta najvyššiemu súdu, že «ako dovolací súd sa pri preskúmvaní rozsudku Najvyššieho súdu SR z 27. júna 2001 sp. zn. 6 Sž 241/00 nezaoberal dôsledkami podstatne zmenených okolností v čase rozhodovania o mojom návrhu na obnovu konania – v porovnaní so skutkovými okolnosťami, ktorými bolo odôvodnené moje prepustenie

zo služobného pomeru – z toho hľadiska, či vzhľadom na dodatočne zistené skutočnosti naďalej možno obhajovať záver, že moje ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby bez konkretizácie „dôležitých záujmov štátnej služby“ a bez označenia konkrétnych skutočností, ktoré by mohli svedčiť v súčasnosti v prospech takéhoto záveru».

Sťažovateľ žiada ústavný súd, „aby sa sám – v rámci posudzovania ústavnosti postupu Najvyššieho súdu SR ako dovolacieho súdu pri rozhodovaní o mimoriadnom dovolaní z hľadiska môjho práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy SR) - oboznámil so skutkovou stránkou podkladov použitých pri posudzovaní predbežných otázok v rámci rozhodovania o mojom prepustení so služobného pomeru, a aby ich porovnal s právoplatnými rozhodnutiami príslušných súdov o týchto predbežných otázkach a posúdil – aj z hľadiska princípu rovnosti ľudí a osobitne aj rovnosti účastníkov konania, či tieto rozhodnutia odôvodňujú alebo neodôvodňujú podstatne priaznivejšie rozhodnutie o mojom služobnom pomere policajta v môj prospech tak, ako to uplatňoval generálny prokurátor v mimoriadnom dovolaní“.

Za porušenie princípu rovnosti ľudí v dôstojnosti a právach podľa čl. 12 ods. 1 ústavy pri poskytovaní súdnej ochrany jeho právam považuje sťažovateľ najmä to, že najvyšší súd „... v konaní o mimoriadnom dovolaní pri preskúmvaní rozsudku Najvyššieho súdu SR z 27. júna 2001 sp. zn. 6 Sž 241/00 sa z hľadiska jeho obrany vôbec nezaoberal príčinou, pre ktorú minister vnútra nevyvodil žiadnu právnu zodpovednosť voči osobám, ktoré mnou tlmočený pokyn splnili, hoci táto príčina by mohla mať význam aj pri posudzovaní môjho prípadu, a ponechal tiež úplne bez povšimnutia skutočnosť, že som jedinou osobou, ktorá bola postihnutá aj existenčne – v súvislosti s nárokom JUDr. L. P. na odchodné a to v dôsledku rozdielneho výkladu zákona uplatneného skôr, než o tomto nároku rozhodol príslušný súd – Najvyšší súd Slovenskej republiky – rozsudkom z 28. septembra 1999 sp. zn. 4 Sž 39/99“.

K porušeniu základného práva na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní [čl. 36 písm. b) ústavy] sťažovateľ uviedol,

že toto základné právo bolo porušené tým, že najvyšší súd ako dovolací súd zotrval na názore, „že rozsudok Najvyššieho súdu SR o nároku JUDr. L. P. na odchodné a ani oslobodzujúci rozsudok v našej trestnej veci nie sú mimoriadnymi závažnými okolnosťami, ktoré som nemohol bez svojej viny v konaní uplatniť a okolnosťami, ktoré odôvodňujú podstatne priaznivejšie rozhodnutie v môj prospech...“.

K postupu najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu pri rozhodovaní o mimoriadnom dovolaní z hľadiska práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 2 a čl. 7 ods. 5 ústavy) sťažovateľ o. i. uviedol, „že konanie na Najvyššom súde SR ako dovolacom súde o mimoriadnom dovolaní, chápané ako celok – v dôsledku nenáležitého preskúmania rozsudku Najvyššieho súdu SR z 27. júna 2001 sp. zn. 6 Sž 241/00 a preferovania žalovaného účastníka – nebolo spravodlivým súdnym konaním“.

Odvolávajúc sa na porušenie označených práv sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vyniesol tento nález:

„1. podľa § 56 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len: zákon o ústavnom súde) v náleze vyslovil, že Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 28. januára 2003 sp. zn. M-Sždov 7/02 porušil:

a) moje právo na súdnu ochranu – článok 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s článkom 12 ods. 1 a článkom 36 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky a

b) moje právo na spravodlivé súdne konanie – článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3, 5 a 8 (č. 209/1992 Zb.) v spojení s článkom 1 ods. 2 a článkom 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky

2. podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde zrušil rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. januára 2003 sp. zn. M-Sždov 7/02

3. podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde vrátil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.“

II.

Ústavný súd je podľa článku 127 ods. 1 ústavy oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd prerokoval sťažnosť na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľ namieta neústavnosť postupu a rozsudku najvyššieho súdu z 28. januára 2003 vydaného v konaní o mimoriadnom dovolaní vedenom pod sp. zn. M-Sždov 7/02, pretože najvyšší súd ako dovolací súd nepostupoval v súlade s ustanovením § 243i ods. 2 OSP a § 242 ods. 1 OSP, keď nepreskúmal rozsudok najvyššieho súdu z 27. júna 2001 sp. zn. 6 Sž 241/00, proti ktorému bolo podané mimoriadne dovolanie, resp. nepreskúmal ho s prihliadnutím na relevantné skutkové otázky a preskúmanie tohto rozsudku obmedzil iba na to, že v plnom rozsahu nekriticky prevzal tvrdenia, ktoré žalovaný účastník uviedol v rámci obhajovania jeho postupu vo svojom vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu. Ďalej sťažovateľ má výhrady voči tomu, že najvyšší súd nepreskúmal rozsudok, proti ktorému

bolo podané mimoriadne dovolanie, z hľadiska rešpektovania jeho práv zaručených ústavou a dohovorom, predovšetkým z hľadiska rešpektovania jeho práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, že nenariadil pojednávanie o mimoriadnom dovolaní, v dôsledku čoho ako postihnutý účastník nemal možnosť prispieť k objasneniu relevantných skutkových otázok, ktoré sú významné z hľadiska jeho práva na súdnu ochranu.

Namietaný postup najvyššieho súdu vyvoláva podľa sťažovateľa oprávnené pochybnosti o tom, či konanie v danej veci možno považovať za nestranné a neutrálne a či sa v ňom rešpektoval princíp rovnosti pred zákonom i súdmi. Z týchto skutočností sťažovateľ vyvodzuje záver, že najvyšší súd v označenom konaní porušil jeho základné právo na súdnu a inú právnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie.

K namietanému postupu dovolacieho súdu

Ústavný súd najprv pripomína, že účastník konania nemôže podať mimoriadne dovolanie, môže dať iba podnet na jeho podanie. Začatie mimoriadneho dovolacieho konania preto nie je závislé od vôle účastníka konania, ale od úkonu generálneho prokurátora. Ak sa však konanie o mimoriadnom dovolaní začne, vyžaduje sa, aby sa aj v tomto konaní dodržali ústavnoprosesné princípy súdneho konania na spravodlivý proces upravené v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 prvej vete dohovoru. Možnosť domáhať sa ich dodržiavania je však limitovaná v čl. 51 ods. 1 ústavy, t. j. domáhať sa ich dodržiavania možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú (v danom prípade sú to príslušné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku).

Generálny prokurátor podal mimoriadne dovolanie proti právoplatnému rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sž 241/00 z 27. júna 2001 za podmienok ustanovených v § 243e ods. 1 OSP v spojení s § 243f ods. 1 písm. d) OSP (rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci). Generálny prokurátor mimoriadne dovolanie obmedzil na nesprávne právne posúdenie napadnutého rozhodnutia. Najvyšší súd ako dovolací súd musel takto vymedzený rozsah rešpektovať. V súvislosti s tým ústavný súd zdôrazňuje, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu nie je aj nárok účastníka na to,

aby dovolací súd vybočil z medzí dôvodov mimoriadneho dovolania, ak navyše dovolací súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by takéto vybočenie alebo rozšírenie prieskumu dovoľovala (dôvody zmätočnosti). Preto napadnuté rozhodnutie dovolacieho súdu podľa zákona muselo reagovať iba na obsah mimoriadneho dovolania.

Najvyšší súd nenariadil v konaní o mimoriadnom dovolaní pojednávanie, čo bolo v súlade s § 243a ods. 1 OSP. Nemožno pritom opomenúť ani skutočnosť, že v konaní o mimoriadnom dovolaní sa nielen nevykonáva dokazovanie, ale vo veci sťažovateľa sa žiadne dokazovanie ani v skutočnosti nevykonalo.

Z uvedeného vyplýva, že postup dovolacieho súdu bol v súlade so zákonom (čl. 51 ods. 1 ústavy). Takýto postup dovolacieho súdu preto nemôže byť v žiadnej príčinnej súvislosti s porušením základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods.1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru).

K napadnutému rozsudku dovolacieho súdu

Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno účelovo ponímať tak, že jeho naplnením je iba úspech v súdnom konaní, t. j. priaznivé rozhodnutie vo veci účastníka (m. m. II. ÚS 21/02).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu nie je tento nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti súčasťou systému všeobecných súdov. Preto pri uplatňovaní svojej právomoci nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky (I. ÚS 44/03). Ústavný súd nemôže prikazovať najvyššiemu súdu ako dovolaciemu súdu, ktoré skutkové okolnosti má pri rozhodovaní zohľadňovať. Poslaním ústavného súdu nie je nahrádzanie všeobecných súdov, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách.

Preto len skutočnosť, že sa sťažovateľ nestotožňuje s právnym názorom najvyššieho súdu, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným.

Za protiústavné treba považovať aj arbitrárne rozhodnutia, rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej (napríklad v dôsledku chyby v uvažovaní) alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti.

Podľa názoru ústavného súdu za také rozhodnutie sa nedá považovať napadnutý rozsudok len preto, že jeho odôvodnenie sa zhoduje s právnymi a skutkovými závermi rozhodnutia najvyššieho súdu, proti ktorému podal mimoriadne dovolanie generálny prokurátor. Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku presvedčil, že dovolací súd sa námietkami sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní (aj generálny prokurátor) dostal odpovede na všetky podstatné okolnosti prípadu. Na ústavnosť takého odôvodnenia nie je totiž potrebné, aby sa v ňom uvádzali odpovede na všetky, a to aj nepodstatné a pre vec bezvýznamné okolnosti alebo návrhy účastníka konania, aj keď účastník konania ich vníma ako relevantné. Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého dovolacieho rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu v dokazovaní vykonanom v správnom súdnictve.

Z napadnutého rozhodnutia predovšetkým vyplýva, že najvyšší súd sa náležitým spôsobom vyrovnal so základnou námietkou sťažovateľa, keď vysvetlil, že aj keď konanie, pre ktoré došlo k jeho prepusteniu zo služobného pomeru, nenapĺňa skutkovú podstatu trestného činu, bolo takým konaním, ktorým bolo jeho prepustenie odôvodnené.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom pre odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej vzájomnej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním, rozhodnutím alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými

slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, alebo ak nezistí žiadnu možnosť porušenia označených základných práv alebo slobôd, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (m. m. II. ÚS 21/02, I. ÚS 91/03).

Príčinnú súvislosť medzi postupom a rozhodnutím dovolacieho súdu a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôže zakladať postup a rozhodnutie tohto súdu, ktoré sú v súlade s platným Občianskym súdnym poriadkom. Najvyšší súd viazaný rozsahom mimoriadneho dovolania preskúmal správnosť právneho názoru súdu v správnom súdnictve, stotožnil sa s ním bez vykonania dokazovania a uviedol aj dostatok dôvodov na výrok o zamietnutí mimoriadneho dovolania. Preto je sťažnosť v tomto rozsahu námietok sťažovateľa zjavne neopodstatnená (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

III.

Podľa čl. 36 písm. b) ústavy zamestnanci majú právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky. Zákon im zabezpečuje najmä ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní. Ochrana proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania však podľa názoru ústavného súdu neznamena nemennosť takého zamestnaneckého alebo obdobného právneho pomeru a ani zákaz skončiť takýto pomer v súlade s ústavnými a zákonnými limitmi na takýto postup zamestnávateľa. Takéto garancie z obsahu tohto základného práva nemožno vyvodit' a tieto záruky by boli aj proti zmyslu tohto základného práva. Ochrana proti svojvoľnému prepusteniu zo zamestnania poskytujú všeobecné súdy a iné orgány právnej ochrany.

Sťažovateľ uplatnil podľa zákona ochranu proti svojmu prepusteniu zo zamestnania v správnom konaní, ako aj v konaní pred všeobecnými súdmi. Táto ochrana mu nebola žiadnym spôsobom obmedzená alebo znemožnená. Orgány súdnej a inej právnej ochrany však došli k záveru, že jeho prepustenie nebolo svojvoľné. Nedostatok priamej príčinnej súvislosti medzi namietaným porušením základného práva podľa čl. 36 písm. b) ústavy

a namietať rozhodnutím najvyššieho súdu podľa ústavného súdu možno vyvodit' z toho, že namietať postupom a rozsudkom dovolacieho súdu nielen nebola priamo dotknutá podstata práva s'ťažovateľa na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní, ale existencia rozsudku dovolacieho súdu potvrdzuje, že táto ochrana sa podľa zákona s'ťažovateľovi aj poskytla. V tejto spojitosti ústavný súd poukazuje na odôvodnenie svojho uznesenia vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a podčiarkuje, že takou ochranou nie je len ochrana poskytnutá podľa subjektívneho presvedčenia s'ťažovateľa. Spomenutý nedostatok príčinnej súvislosti viedol ústavný súd k záveru, že s'ťažnosť je v tejto časti zjavne neopodstatnená.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Najvyšší súd konal a rozhodoval síce o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora, ale v spojitosti so základným právom s'ťažovateľa, ktorého ochranu uplatnil v administratívnom procese aj v správnom súdnictve. V konaní pred najvyšším súdom sa konalo vo veci s'ťažovateľa v rozsahu mimoriadneho opravného konania. Najvyšší súd ako dovolací súd v tomto konaní v celom rozsahu pokračoval v realizácii základného práva s'ťažovateľa aj podľa čl. 46 ods. 2 ústavy, mimoriadne dovolanie v merite prejednal a rozhodol o ňom. Ústavný súd preto konštatuje, že citovaný článok bol v konaní pred najvyšším súdom v celom rozsahu realizovaný, hoci ako to vyplýva z odôvodnenia tohto uznesenia, nie podľa právnych názorov s'ťažovateľa. Z toho dôvodu je s'ťažnosť aj v tejto časti zjavne neopodstatnená pre neexistenciu priamej príčinnej súvislosti medzi namietaťmi skutočnosťami a týmto základným právom.

Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 1 ústavy ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej sa jeho aplikácia v individuálnych sťažnostiach viaže na vyslovenie porušenia osobitne určeného základného práva alebo slobody sťažovateľa (ide teda o sprievodný účinok porušenia základného práva alebo slobody). Zásady vyjadrené v uvedenom článku ústavy vyjadrujú podstatu základných práv ako prirodzených práv človeka a majú univerzálny charakter. Patria k ústavným direktívam adresovaným predovšetkým orgánom pôsobiacim v normotvornej činnosti všetkých stupňov (m. m. I. ÚS 34/96, I. ÚS 59/97, II. ÚS 123/02). Z toho vyplýva, že sťažnosť je v rozsahu namietaného porušenia čl. 12 ods. 1 ústavy zjavne neopodstatnená.

Podľa čl. 1 ods. 2 ústavy Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

Podľa čl. 7 ods. 5 ústavy medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie čl. 1 ods. 2 a čl. 7 ods. 5 ústavy, je potrebné uviesť, že ide o články ústavy, ktoré priamo neupravujú subjektívne základné právo sťažovateľa, ktorého ochrana by patrila do právomoci ústavného súdu podľa čl. 124 ústavy. Sťažnosť je preto v tomto rozsahu rovnako zjavne neopodstatnená, pričom súčasne treba poukázať na to, že sťažovateľ v podstate spojil námietku porušenia týchto článkov ústavy s tvrdeným porušením jeho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces. Ústavný súd preto poukazuje aj na dôvody uznesenia pod bodom II.

Ústavný súd z uvedených dôvodov odmietol sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, a rozhodnutie o zrušení napadnutého rozhodnutia a vrátení veci najvyššiemu súdu na ďalšie konanie je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou sťažnosti osobitne nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. augusta 2003